

Hranice věrnosti

Pozdrav:

Milé sestry a milí bratři, vítám Vás v tuto první postní neděli, slovy apoštolskými: Milost našeho Pána Ježíše Krista, láska Boží a přítomnost Ducha Svatého se všemi námi. Amen

Introit:

9 Máš-li útočiště v Hospodinu, u Nejvyššího svůj domov,

10 nestane se ti nic zlého, pohroma se k tvému stanu nepřiblíží.

11 On svým andělům vydal o tobě příkaz, aby tě chránili na všech tvých cestách.

12 Na rukou tě budou nosit, aby sis o kámen nohu neporanil; (Žalm 91, 9-12)

Píseň: 98

Modlitba:

Bože náš, vzdáváme ti dík a chválu skrze našeho Pana Ježíše Krista, protože to byl Tvůj milovaný Syn, který začal zápas s Pokušitelem. Čelil jeho útokům a nesl utrpení i kříž. Vstal jsi z mrtvých, vstoupils na nebesa, a tak bylo navždy rozhodnuto o pokušitelově prohře. Vyznáváme Ti, že si dost nevážíme tvého slova jako pokrmu, bez něhož nemůžeme být živi, že se v obtížích nedokážeme cele spolehnout na tvé sliby, nevzdáváme čest a chválu Tobě jedinému. Prosíme Tě, daruj nám svého Ducha, ať nás vede po všech tvých cestách, prosíme tě, ať dokážeme naslouchat jeho vedení, ať se neztrácíme, ať víme, kdo jsme, odkud přicházíme a kam směřujeme. Prosíme tě za tvé slovo, ať je nám ukazovatelem ke svobodě. Prosíme tě o tvou přítomnost na tomto místě. Amen

I. Čtení:

Milí bratři a milé sestry v PJ Kristu, vyslechněte si slova z Písma Svatého, jak je nacházíme zapsaná v knize Deuteronomium v 8 kapitole, od 1-6 verš.

1 Bedlivě dodržujte každý příkaz, který ti dnes přikazuji, abyste zůstali naživu, rozmnožili se a obsadili zemi, kterou přísězně přislíbil Hospodin vašim otcům.

2 Připomínej si celou tu cestu, kterou tě Hospodin, tvůj Bůh, vodil po čtyřicet let na poušti, aby tě pokořil a vyzkoušel a poznal, co je v tvém srdci, zda budeš dbát na jeho přikázání, či nikoli.

3 Pokořoval tě a nechal tě hladovět, potom ti dával jíst manu, kterou jsi neznal a kterou neznali ani tvoji otcové. Tak ti dával poznat, že člověk nežije pouze chlebem, ale že člověk žije vším, co vychází z Hospodinových úst.

4 Po těch čtyřicet let tvůj šat na tobě nezvetšel a noha ti neotekla.

5 Uznej tedy ve svém srdci, že tě Hospodin, tvůj Bůh, vychovával, jako vychovává muž svého syna.

6 Proto budeš dbát na přikázání Hospodina, svého Boha, chodit po jeho cestách a jeho se bát. (5.Moj 8, 1-6)

Blahoslavení jsou všichni, kteří slyší Boží Slovo a ve svém srdci jej zachovávají. Amen

Píseň: 433

Slůvko dětem:

Děti, víte, na co to je? Ano, je to vodítko. Většinou na psa... ale viděla jsem už i vodítko na kočky a dokonce vodítko na děti, aby neutekly rodičům nebo prarodičům do silnice. Myslíte, že by se dalo použít i na stádo ovcí? Asi ne... ovce se vodí jinak... Na ovce pastýř zavolá a sehnat stádo mu pak pomáhá ovčácký pes... Pro ovci je pak důležité, aby ovčáka poslouchala. Když bude neposlušná nebo nepozorná, může se jí stát, že se ztratí. Víc se dozvíte v nedělece.

Píseň: „Všechny děti v celém světě“ ze zpěvníku „Buď Tobě sláva“

Kázání:

Slova Písma Svatého, nad kterými se budeme dnes zamýšlet, a která nám poslouží jako základ kázání, jsou zapsaná v evangeliu podle Matouše ve 4 kap., 1-11 verši. Tam čteme:

1 Tehdy byl Ježíš Duchem vyveden na poušť, aby byl pokoušen od ďábla.

2 Postil se čtyřicet dní a čtyřicet nocí, až nakonec vyhladověl.

3 Tu přistoupil pokušitel a řekl mu: „Jsi-li Syn Boží, řekni, ať z těchto kamenů jsou chleby.“

4 On však odpověděl: „Je psáno: ‚Ne jenom chlebem bude člověk živ, ale každým slovem, které vychází z Božích úst.‘“

5 Tu ho vezme ďábel do svatého města, postaví ho na vrcholek chrámu

6 a řekne mu: „Jsi-li Syn Boží, vrhni se dolů; vždyť je psáno: ‚Svým andělům dá příkaz a na ruce tě vezmou, abys nenarazil nohou na kámen!‘“

7 Ježíš mu pravil: „Je také psáno: ‚Nebudeš pokoušet Hospodina, Boha svého.‘“

8 Pak ho ďábel vezme na velmi vysokou horu, ukáže mu všechna království světa i jejich slávu

9 a řekne mu: „Toto všechno ti dám, padneš-li přede mnou a budeš se mi klanět.“

10 Tu mu Ježíš odpoví: „Jdi z cesty, satane; neboť je psáno: ‚Hospodinu, Bohu svému, se budeš klanět a jeho jediného uctívat.‘“

11 V té chvíli ho ďábel opustil, a hle, andělé přistoupili a obsluhovali ho. (Mt 4, 1-11)

Milí bratři a sestry v Pánu Ježíši Kristu.

Pána Ježíše vyvádí na poušť tentýž Duch, který na něj jen o pár vět předtím sestupuje jako holubice a z nebe slyšíme hlas: „**Toto je můj milovaný Syn, jehož jsem si vyvolil.**“ A tehdy, právě tehdy, je Ježíš tím samým Duchem vyveden na poušť, aby byl pokoušen od ďábla. Ďábel v řečtině znamená – oddělovač. On je ten, který i nás chce oddělit od Boha a uvést nás do pádu (stejně jako Adama a Evu). **Kristus je veden od Ducha k pokušení.** A ten Duch ho nepřivádí na nějaké přednostní pěkné místo, ale do hornaté pouště u Jordánu. Je to místo, kde se nedá žít, oblast zkoušek a pádu. Tady snad Bůh vychovává k naslouchání a vede k setkání s Ním. Duch zkoušce nebrání, naopak vyvolává ji – **seš i ty ochotní sloužit Pánu, připrav se na pokušení.**

Křest je totiž pouhým začátkem. A pro Ježíše přináší otázky: **co znamená být synem Božím?** Křtem se Ježíš vydal na cestu a tato cesta vede skrze poušť. Boží Duch se ujal svého úkolu a vede Ježíše hned na poušť. Asi jako když Hospodin vedl svůj lid z egyptského otroctví po čtyřicet let na poušti, aby lid poznal, že nežije pouze chlebem, ale vším, co vychází z Hospodinových úst.

A na poušti, o samotě, sám ze sebou po čtyřicet dní a čtyřicet nocí, má Ježíš během svého postu čas si ujasnit, co v životě dál. Kdo je, odkud přichází, kam směřuje a co si s sebou případně nese. Existenciálně řečeno, jaký je jeho nejvlastnější úkol na této zemi.

Až nakonec vyhladoví a tady se setká s nepřítelem tváří v tvář. To co k němu přichází je pojmenováno jako – pokušitel. Řecké slovo má však víc významů například: **jít za, přejít, nebo také vychovávat.** Je to jakési zacvičování do života, ujasňování otázek.

1. Pokušení první:

„Jsi-li Syn Boží, řekni, ať z těchto kamenů jsou chleby.“ Řekne mu hned zpočátku pokušitel a snaží se tím využít a možná i zneužít Ježíšův hlad. Útok přichází skrze hlad – potřebu člověka k existenci. Jde o pokušení na pokraji života.

Pokušitel přichází za Ježíšem až, když je na pokraji sil. Tady jde o všechno, na pokraji poznání, nového pochopení, co to **vlastně znamená být Synem Božím. Kým Ježíš vlastně je?** Pokušitelovi jde o zpochybnění identity. Pokušení má vždycky zdání dobra: **Tak ty si Syn Boží? Dokaž mi to!** Přesvědčí mě! A zároveň si můžeš pomoci. Vytvoř si z kamenů potravu! Dokážeš to? Jako by o nic víc v životě nešlo. Chléb a hry. Dobře se najíst a být spokojen. Ekonomické pokušení, uspokojit potřebu každého člověka.

Ježíš však na to odpoví: „*Nejen chlebem živ je člověk. Ale každým slovem, které vychází z Božích úst.*“ **Ježíš odpovídá perspektivou Boží – je psáno.** Jediná možnost, jak překonat pokušení, je odvolat se na Slovo. Pro studenty teologie věta jak vyšitá. Ježíš jí však chce říci ještě něco jiného: **člověk a jeho lidství žije především v rozhovoru, a to i v rozhovoru s Bohem.**

Pokušení nám nabízí falešnou alternativu a vybízí nás, abychom si vybrali mezi chlebem a Slovem, hmotou a Duchem, člověkem a Bohem. Ne, co chci já, ale co chce, sám Hospodin. Nejde o to nasytit se za

každou cenu, jde o to za každou **cenu být poslušný Božímu slovu**. Ne pokušení, ne zneužití Boží moci pro svůj vlastní prospěch. Nejen chlebem živ je člověk.

2. **Pokoušení druhé:**

Pokušitel to však nevzdává a Ježíše bere do svatého města. Svatým městem je míněn Jeruzalém, kde ho postaví na vrcholek chrámu a pokouší ho dále a možná ještě více: „*Jsi-li Syn Boží, vrhni se dolů.*“ Využij svou moc a přítomnost andělů, kteří tě zachrání, na ruce tě vezmou, abys nenarazil.

Pokušitel Ježíše navádí k otázce, co by jako syn Boží měl nebo neměl udělat. K tomu, co je jinak výhradním právem člověka, jakkoli tváří v tvář potřebám společnosti. Pokoušení, které odpovídá na náboženské aspirace a zaručuje vlastnění Boha viditelnými znameními. Ale zase, pokušiteli jde výhradně o to, aby Ježíš zneužil Boží moci pro svůj prospěch, ukázat, že přežije i po pádu. Dábel dělá ze sebe bystrého teologa a cituje Bibli, konkrétně Žalmem 91., který jsme četli na počátku našeho dnešního shromáždění. **Argumentuje Boží ochranou.** Tak už skoč, jestliže to neuděláš, nejsi Synem Božím.

V čem je tady podvod? Náš náboženský život je často domáhaní důkazů od Boha. Svým druhým pokoušením chce vyprovokovat Boží zásah, vyprovokovat boj mezi tím, co by mohl **chtít člověk a co chce po něm Bůh.**

Ježíš mu na to však praví, že je také psáno - nebudeš pokoušet Hospodina, svého Boha. Nebudeš provokovat Boží blízkost. Nebudeš Boha chtít někde, kde ani ty sám být nemusíš. Bůh se nedá pokoušet, jsme to my, který bychom měli spoléhat na Něho.

Pak ho pokušitel vzal na jednu vysokou horu, ukázal mu všechna království světa i s jejich slávou a řekl mu: „*Toto všechno může být tvé, padneš-li přede mnou na kolena a budeš se mi klanět.*“

Pokoušení upsat se zlému a získat moc nad celým světem. Kdo by to nechtěl! Aby mu patřil celý svět, mít takovou moc, že vás budou všichni poslouchat a vy jim budete vládnout. Přitom to trochu vypadá, jako by všechna království světa tomu pokušiteli patřila.

Pokoušením moci nad tímto světem chce pokušitel dostat Pána Ježíše na svou stranu. Na stranu moci a slávy. Přichází zpochybnění: nedůvěřuješ-li Bohu, že ti pomůže, spolehni se na mně, důvěřuj mi, pod podmínkou, že si klekneš přede mnou.

Tady však už Ježíš ztratí i poslední zbytky **své trpělivosti a pokušiteli odpoví:** „*Jdi z cesty, satane. Hospodinu, svému Bohu, se budeš klanět a jeho jediného uctívat.*“

Ježíš se celou dobu nachází na cestě a prochází si **třemi pokoušeními.** Pokoušením nasytit hladové, pokoušením vyprovokovat Boží zásah, a pokoušením získat moc nad celým světem. A teď jde o to, která cesta je ta správná?

Milí přátelé, bratři a sestry, Boží Duch, který Pána Ježíše vyvedl na poušť, tím současně vede k pochybnostem a hledání. Nechává Ježíše, aby si položil ty nejzákladnější otázky svého života, co tomuto světu nabídne. Pokušitel ho přitom staví před **pokoušením mesiánským**, před pokoušením, které se stává účelem samo o sobě, nevede ke spáse těch druhých, ale jen sebe sama.

Ježíš je tu však především pro druhé, je tu, aby i s Boží pomocí a skrze Ducha vedl lidi ke spáse. Je tu však s námi se všemi i proto, aby s námi byl i v našich **pochybnostech.** Když nevíme, kam jdeme, nevíme si rady sami se sebou, nevíme si rady se svými životy. Je tu s námi, abychom my byli s ním.

A právě v té chvíli ho pokušitel opouští. **Kapituluje před jeho odpovědí. Kapituluje před tím, kdo je z podstaty i nutnosti věci větší nežli on.** Opouští ho, protože na tohle už nemá. Nemá, čím by Ježíše dále pokoušel. Všechna pokoušení lidského života již vyčerpal. A nezbývá mu než se stáhnout než nechat Ježíše být, nechat ho na pokoji.

A hle, k Ježíši přistoupili andělé a obsluhovali ho. Ježíši se dostává, snad můžeme říci zasloužené odměny. Andělé k němu sami přijdou a sami mu dávají, co si asi každý člověk po čtyřiceti dnech postu a málem vyhladovění může dopřát. **Přítomnost andělů, andělskou odměnu.**

Vraťme se však ještě k tomu, co od Božího Syna vlastně očekávat. Především skutečnou a opravdovou **Boží blízkost, věrnost jeho slovu, věrnost jeho příkazům.** On, Pán Ježíš, je totiž tím, kdo nás vede k Hospodinu, našemu Pánu a Bohu a kdo nám zároveň pomáhá přežít i přes různá pokoušení, jímž tu a tam býváme vystaveni. A protože dnešní nedělí vstupujeme do postní doby, nechť je nám dobou položení si těch nejzákladnějších otázek, **kdo jsme a co se od nás vlastně ještě čeká.** Pokoušení jsou bojem, který vedeme celý život, a v kterých se projevuje naše vlastní existenci.

Večeře Páně:

Vyznání vin:

Dobrotivý Bože a náš nebeský Otče, předstupujeme před tvou tvář ve jménu Pána Ježíše Krista, našeho Záchrance a Spasitele. Lituujeme vše špatné, co jsme kdy udělali a vyznáváme před Tebou své viny, své sobectví a neposlušnost. Víme, že si nezasloužíme nic než tvé odsouzení. Avšak Tvá láska a milosrdenství je silnější než hněv a trest. Prosíme pro tvého Syna Ježíše Krista, abys nám odpustil naše hříchy a nevěrnosti vůči Tobě. Amen

Před Tým, který pozná naše myšlení, slova i činy, se vás ptám:

1. Vyznáváte, že jste proti Hospodinu, svému Bohu zhřešili a nezasloužíte si nic jiného než zatracení a smrt? / Vyznáváte-li, odpovězte: **VYZNÁVAME. I JÁ VYZNÁVAM**
- vyznávat své hříchy máme, protože věrný jest Bůh a spravedlivý, aby nám odpustil naše hříchy a očistil nás ode všech nepravostí.
2. Věříte, že Bůh, Otec nebeský, pro zásluhy svého milého Syna Ježíše Krista, našeho Pána a Spasitele, se nad vámi smiluje a odpustí vám vaše provinění? /Věříte-li, odpovězte: **VĚŘÍME. I JÁ VĚŘÍM**
- věřit ovšem máme, neboť tak Bůh miloval svět, že svého jednorozeného Syna dal, aby všichni, kdo věří v něho, nezahynuly, ale měly věčný život.
3. Odpouštíte všem, kdo se proti vám provinili, nebo vám, jakkoliv ublížili? Odpouštíte-li, odpovězte: **ODPOUŠTÍME. I JÁ ODPOUŠTÍM**
- na odpouštění nemáme zapomínat, protože i nám bylo hodně prominuto a odpuštěno.

A tak když jste toto všechno vyznaly, tomu také věříte a odpouštíte s pomocí Boží - přijměte do svých srdcí slovo milosti:

Slovo milosti:

A. Text:

Pojďte, projednejme to spolu, praví Hospodin. I kdyby vaše hříchy byly jako šarlat, zbělejí jako sníh, i kdyby byly rudé jako purpur, budou bílé jako vlna. (Izajáš 1, 18)

B. Pozdrav pokoje: „Podejte si mezi sebou navzájem ruce – na znamení pokoje a odpouštění“.

C. Apoštolské vyznání víry: *Věřím v Boha Otce...*

Slova ustanovení:

23 Já jsem přijal od Pána, co jsem vám také odevzdal: Pán Ježíš v tu noc, kdy byl zrazen, vzal chléb,

24 vzdal díky, lámal jej a řekl: „Toto jest mé tělo, které se za vás vydává; to číňte na mou památku.“

25 Stejně vzal po večeři i kalich a řekl: „Tento kalich je nová smlouva, zpečetěná mou krví; to číňte, kdykoli budete pít, na mou památku.“

26 Kdykoli tedy jíte tento chléb a pijete tento kalich, zvěstujete smrt Páně, dokud on nepřijde. (1 K 11, 23-26)

Epikléze (modlitba):

Bože, Duchu svatý, přinášíme chléb a víno, plody tvého stvoření. Prosíme Tě, aby skrze tvou moc se nám dnes staly znamením oběti našeho Pána Ježíše Krista za naše hříchy. Otevři nám oči víry, abychom dnes vnímali přítomnost Vzkříšeného Krista uprostřed nás. Otevři nám při tomto společném stolování také srdce, abychom odcházeli do svých domovů proměnění a posílení, ochotni po vzoru našeho Pána sloužit našim bližním. Amen.

Pozvání:

Pojďte, neboť vše je připraveno. Ke Kristovu stolu jsou zváni bez rozdílu církevní příslušnosti všichni, kdo vyznávají Pána Ježíše Krista.

Píseň během vysluhování – 694

- *Vezměte a jezte to jest tělo mé, které se za vás vydává.*
- *Vezměte a pijte to jest kalich mé krve, která se prolévá za vás na odpouštění hříchů.*

Propouštění:

- A. *To všechno je z Boha, který nás smířil sám se sebou skrze Krista a pověřil nás, abychom sloužili tomuto smíření. Neboť v Kristu Bůh usmířil svět se sebou. Nepočítá lidem jejich provinění a nám uložil zvěstovat toto smíření.*
- B. *Nechť ve vás přebývá slovo Kristovo v celém svém bohatství: se vši moudrostí se navzájem učte a napomínejte a s vděčností v srdci oslavujte Boha*

Děkovná modlitba:

Bože, náš děkujeme Ti, že nás přijímáš za své děti. Děkujeme Ti, že se můžeme scházet ve Tvém jménu. Tvé skutky si chceme připomínat, Tvé cesty chceme vyhledávat a Tvému Slovu chceme naslouchat. Amen

Píseň: 384

Ohlášky:**Přímluvná modlitba:**

Zůstavej, Pane, se svojí církví. Upevni ji ve víře a lásce. Proměňuj životy všech, kdo bloudí a hledají smysl života. Přemáhej spory a ukazuj cestu k jednotě. Když je zapotřebí, tak nás pokoř, abychom nebyli pyšní. Posilni nás ve chvílích úzkosti a slabosti. Otevři nám svou náruč a přijmi nás jako své děti. Dej, ať jsme ochotní sloužit, tam kde je zapotřebí. Prosíme ve jménu Tvého Syny Ježíše Krista. A společně voláme...

Otče náš....**Posláni:**

*15 Taková je přece Boží vůle, abyste dobrým jednáním umlčovali nevědomost nerozumných lidí.
16 Jste svobodni, ale ne jako ti, jimž svoboda slouží za plášť nepravosti, nýbrž jako služebníci Boží.
(1.Pt 2, 15-16)*

Požehnání:

*24 Hospodin tě požehná a ochrání tě,
25 Hospodin rozjasní nad tebou svou tvář a bude ti milostiv,
26 Hospodin obrátí k tobě svou tvář a obdaří tě pokojem. (Num 6, 24-26)*

Píseň: 579